

Uchwała Nr 4200/II/65/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 12 kwietnia 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Ślemień sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2137) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonym przez **Wójta Gminy Ślemień** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Ślemień przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2020 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet gminy na rok 2020 został uchwalony uchwałą Rady Gminy Ślemień Nr XVIII.101.2019 z dnia 27 grudnia 2019 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok zasadniczo nie występują rozbieżności w stosunku do danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

Stwierdzono jednak, że występują pewne nieścisłości np.: na s.3 nieprawidłowa kwota planowanej nadwyżki budżetowej, na s.4 powinno być zmniejszenie rozchodów, a nie przychodów o kwotę 19.820,05zł, na s.91 wykonanie wydatków bieżących działu 900 winno wynosić 1.317.381,38 zł. Ponadto w rozdziale 75023 dochody z § 087 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych” nieprawidłowo zaliczono do dochodów bieżących, zamiast do majątkowych i w konsekwencji błędnie wskazano w dalszej części sprawozdania kwoty dochodów bieżących i dochodów majątkowych.

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 rok jest kompletne, gdyż zawiera informacje wymienione w art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody **22.642.533,39 zł**, tj. **95,7 %** planu,

- wydatki **18.384.209,38 zł**, tj. **92,3 %** planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się nadwyżką budżetową w kwocie **4.258.324,01 zł**, przy zaplanowanej nadwyżce w wysokości **3.723.719,82 zł**.

Został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki z zastrzeżeniem, że wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. Za rok 2020 została osiągnięta nadwyżka operacyjna w kwocie **1.394.423,35 zł**;

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj.

środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu ujęto:

a) informację o dochodzie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) informację o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2–2c tej ustawy;

c) objaśnienia do powyższych danych.

Skład wnosi uwagi, ponieważ nie przedstawiono tych wydatków w podziale na poszczególne kategorie kosztów wg ust. 2 do 2c art. 6r tej ustawy. Ponadto występuje nadwyżka uzyskanych dochodów na poniesionych wydatkach, którą objaśniono, że „zostanie wprowadzona do budżetu 2021 roku po stronie przychodowej i wydatkowej z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z utrzymaniem przystanków“ (s. 148), co nie koreluje z treścią obowiązujących w tym zakresie przepisów.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2020 roku pod względem finansowym i rzeczowym.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań Gminy według tytułów dłużnych, na koniec 2020 roku wynosił **3.816.525,64 zł**, co stanowiło **16,9 %** wykonanych dochodów. Występują jednak wysokie zobowiązania ogółem wg sprawozdania Rb-28S w kwocie 1.055.899,85 zł, podczas gdy na koniec 2019 roku te zobowiązania wynosiły 649.795,20 zł. Przyrost zobowiązań wynosi 406.104,65 zł, tj. 62,5%.

6. Na koniec 2020 roku została zachowana relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, co stanowi warunek konieczny do uchwalenia budżetu. Relacja zawarta w art. 243 ustawy ulega poprawie po uwzględnieniu wyników wykonania budżetu 2020 roku.

7. Przedłożona ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu za 2020 rok, informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawiera wymagane dane, określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład nadmienia, że do dochodów z mienia zalicza się również odsetki od środków na rachunkach bankowych, co wynika z art. 5 ust. 2 pkt 4 lit.b ustawy o finansach publicznych.

8. Skład Orzekający zapoznał się z informacjami dodatkowymi zawartymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2020 rok (s. 166 i dalsze) i stwierdził, że w dalszym ciągu występuje bardzo duże zagrożenie związane z koniecznością zwrotu przez Gminę środków finansowych wraz z odsetkami - otrzymanych we wcześniejszych latach w formie dotacji, wykorzystanych niezgodnie z

przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych.

Są to zobowiązania do zwrotu środków wynikające z następujących decyzji:

1) Nr 2695/RR/2020 z dnia 14 października 2020 roku w przedmiocie zwrotu części dofinansowania dla realizowanego przez Gminę projektu pn. „Rozbudowa sieci sanitarno – wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2”

Kwota należności głównej – 3 095 492,92 zł wraz z odsetkami;

2) Nr 3240/RR/2020 z dnia 2 grudnia 2020 roku w przedmiocie zwrotu części dofinansowania dla realizowanego przez gminę projektu pn. „Rozbudowa sieci sanitarno – wodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I – zadanie 2

Kwota należności głównej – 106 901,91 zł wraz z odsetkami;

3) Nr 2596/RR/2019 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 18 września 2019 roku w przedmiocie zwrotu dofinansowania przyznanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, a dotycząca zwrotu dofinansowania dla projektu pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej w Gminie Ślemień”

Kwoty należności głównej – 510 161,63 zł wraz z odsetkami.

Zobowiązania te nie są prawomocnie orzeczone i nadal trwają postępowania sądowe, jednakże w ocenie Składu Orzekającego występuje bardzo duże zagrożenie dotyczące konieczności zwrotu tych dotacji wraz z odsetkami, co może w efekcie spowodować bardzo poważne konsekwencje w prowadzeniu prawidłowej gospodarki finansowej Gminy, a w szczególności prowadzi do trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań. Występuje ponadto zagrożenie związane z możliwością uchwalenia i zrównoważenia budżetów jednostki samorządu terytorialnego w roku bieżącym i latach przyszłych. Aktualna sytuacja wymaga ścisłego monitorowania sytuacji finansowej Gminy przez jej Organy, na co Składy Orzekające tut. Izby zwracały uwagę wielokrotnie we wcześniej wydawanych opiniach. Należy dokonywać szczegółowej i wszechstronnej oceny sytuacji finansowej pod kątem wszystkich potencjalnie możliwych działań oszczędnościowych i racjonalizujących wykonywanie budżetu, aby umożliwić w sytuacji zwrotu środków wykonywanie przez Gminę nałożonych na nią zadań publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w **terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Członek Kolegium
Bernadeta Dzięziak